

ምትእትታው ስርዓት ሀገደፍ ኣብ ጉድያት ምብራቕ ሱዳን!!

ብ ሸፋ መ/ኑር

ኣተን ምስ ኤርትራ ዝዳዋባ፣ ታሪኻውን ቁጣባውን ምትእስሳር ዘለዎን ሃገራት ዞባ ቀርኒ ኣፍሪቃ፣ ሱዳን፣ ኢትዮጵያ፣ ጅቡቲ እየን። ኣህዛብ ናይዘን ዝተጠቐሳ ሃገራት ምስ ህዝቢ ኤርትራ ብጅግራፍ፣ ታሪኽ፣ ባህሊ፣ ማሕበራዊ ዝምድናታት ዝተኣሳሰረ እዩ። ብፍላይ ዝምድና ሱዳንን ኤርትራን ብኩሉ እንትንኡ ካብ ካልእ ፍሉይ ዝገብር ሓደ ዓቢ ክፋል ሕብረተሰብ ኤርትራ ኣብቲ ከባቢ ዶብ ከልተኣን ሃገራት ስል ዝገብር ክንዮ ዶብ ዝተዘርግሐ ማሕበራውን ቁጣባውን ምትእስሳራት ዘለዎ ዓሚቕ ዝምድና ምኃኑ ንብዓይኒ ቅንዕና ዝጥምትን ልቦና ንዘለዎን ሰብ ጉሁድ ሓቂ እዩ። እዚ ኩሉ ስፍሕ ባይታ ቁጣባውን ባህላውን ብልጽግና እና ሃለወ፣ ብሰንክ ሰላምን ቅሳነትን ዘይምህላዉ ህዝብታት እቲ ዞባ ብድኽነትን ድቁርናን ሕግምን ንድሕሪት ኣብ ጭራ ምዕባል ዓለም ተር ኢሎም ተሰሪዖም ይርከቡ። ብጫካናትን ዓመጽትን ማራሕቲ ዝምራሕ ዘሎ ኣህዛብ ቀርኒ ኣፍሪቃ፣ ኣብ ዝተፈላለዩ እዋናት ንምርግጋጽ መሰረታዊ መሰላቶም፣ ዘይፍትሓውያንን ዘይሕጋውያንን ዝኾኑ ዝእቶም ከልግቡ፣ ዲሞክራሳውያንን ፍትሓውያንን ስርዓታት ንክተክሉን ዘበገሰዎ ቀልሳታት፣ ብሰንክ ናይቶም ከም ማሓዙት ተመሲሎም ዝቀርቡ ባዕዳውያን ስርዓታት ምትእትታው ማኣዝኖም ሰሓቶም፣ ኣብ ክንዲ ዕላማኦም ዝውቅዑ፣ ኣብ ጸቢብ ኮርድዮታት ቀቢላን ሃይማኖትን ኣቲዮም ምህላዎም ማንም ተኸታታሊ ጉዳያት እቲ ዞባ ዝፈልጦ ሓቂታት እዩ። ኣብዚ ጊዜ እዚ ዓቢ ኣታሓሳሳቢ ጉዳይ ኮይኑ ዘሎ ህሉው ኩነታት ምብራቕ ሱዳን እዩ። ናዕና ውን ከም ጎርቤት ህዝቢ እቲ ኣብቲ ዞባ ዝካያድ ዘሎ ፍጻሜታት ኣዝዩ ዝጸልወናን ዘገድሰናን ስለዝኾነ፣ ብዛዕቡኡ ዝፈልጡ ሓብሬታ ንኣብብቲ ከማሕላልፍ ክፍትን እዩ። ብስፍሓቲን ብባህርያዊ ሃብቲን ዓቢ ኣገዳስነት ዘለዎ ምብራቕዎ ዞባ ሱዳን፣ ካብ ነውሕ ጊዜ ኣትሒዙ፣ ኣብ ዓይኒ ውሽጣውያንን ግዳማውያንን መዝሙዝቲ ሓይሊታት ዝኣተወ እዩ። ካብ ጥንቲ ጀሚሩ ክሳብ 1956 ዓ.ም፣ ዕለት ናጽነት እታ ሃገር ብዝተፈላለዩ ባዕዳውያን ዝእቲ ከማሓደር ዝጸነሐ ዞባ ምብራቕ ሱዳን፣ ድሕሪ ናጽነት ማለት ካብ 1956 ክሳብ ሕጂ ዝቅጽል ዘሎ፣ ምሕደራ ተኸታተልቲ መንግስታት ሱዳን፣ ኣብ ዞባታት ምብራቕ ንኣስታት 64 ዓመታት ዝተጠቐሙሉ፣ ንህዝቢ ዘይርብሕ ፖሊሲታት፣ ኣብ ባህላውን ቁጣባውን ዕብዮት ናይቲ ህዝቢ ዝመጸ ለውጢ ኣይነበረን። ብደቂ ሰሜን ዝምራሕ ማእከላይ መንግስት ሱዳን፣ ንቀጻልነት ዕብላላኦም ንምውሓስ፣ ቀቢላን ሃይማኖትን ከም ቀንዲ መለለዩ ሕላጎት ህዝቢ ኮይኑ ክቅጽልን ህዝቢ ኣብ ፖሊቲካ ህይወት ከይነጥፍን ዓቢይቲ ጸዕርታት ኣካዩዶም እዮም። ሓደ ካብቶም ዓቢይቲ ዘሕዝን ተርእዮታት ምብራቕ ሱዳን፣ እታ እንኮ ኣፍ ልዳት ባሕሪ ሃገረ ሱዳን ዝኾነት ወደብ ፖርት ሱዳን ዝውንን ብካልእ ባህርያዊ ሃብቲ ውን ኣብ ቀዳማይ ደረጃ ዝሰራዕን ዞባ ከንሱ፣ ምስ ካልእ ዙብታት እታ ሃገር ክነጻጸር ከሎ፣ ህዝቡ ብሰንክ ድኽነትን ድንቁርናን ኣብ ኣዝዩ ትሑት ደረጃ መነባብሮ ይነበር ምህላዎም እዩ። ኣብዚ እዋን እዚ ዝበዝሐ ክፋል ህዝቢ እቲ ዞባ ብመጓሰይን ማሕረስን እዩ ዝናበር። እቲ ዝተረፈ ውሑድ ቁጽሪ ድማ ኣብ ንግዳዊ ስራሓት ዝተሞርከሰው ህይወት ይነበር። እቲ ብስፍሓቲ ዝግበዩ መሬት ሕርሻ ዝውንን ምብራቕ ሱዳን፣ ሸውሃት ስሰዐ ናይ ካልኣት ዓሌታት ስለ ዝኸፈተ ካብ ጎርባብቲ ሃገራት ይኹን ካብ ካልኣት ዞባታት ሱዳን ናብቲ ዞባ ተኸታታሊ ዋዚ ስደት ኣሰዒቡ። እዚ ስደት እዚ ካብ ጫድ፣ ካሚርን፣ ናይጅርያ፣ ማእከላይ ኣፍሪቃ ዝመጹ ዓሌታት ብብዝሒ ኣብቲ ስቡሕ መሬት ሕርሻ ምብራቕ ሱዳን ሰፊርም መሬት ክግብቱ ጀሚርም ኣለዉ። እዚ ማዕበላዊ ስደት ብቲ ማእከላይ መንግስት ዝተባረኸ ኮይኑ ዕላምኡ ከኣ ከምቲ ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሰ ናይ ፋላሊኻ ምግዛእ ማላ፣ ህዝቢ ብዓሌትን ቀቢላን ከፋፊልካ ብስወር ግርጫቲ እና ኣማሓዲርካ ካብ ፖሊቲካዊ ህይወት ክተርሕቕ ምፍታን እዩ። ኣብቲ ምህሙን ባይታ ማሕበራዊ ዝምድናታት ዘለዎ ሕብረተሰብ፣ ምግባት መሬትን ካልእ ማሕበራዊ ረብሓታት ዘበገሰ ቁርቁስ ኣብ ሞንጎ ነበርቲ ናይቲ ዞባ ናይ ደገ ምትትእታዎት ክስሕብ ጀሚሩ። ብፍላይ ኣብዚ ዘሓለፈ ኣዋርሕ ድሕሪ ምዕላው ስርዓት ኣልበሺር፣ ኣብ ሞንጎ ኑባን በኒ ዓምር ተዘባረዐ ዓሌታዊ ግጫት ህወት ብዙሓት ንጹሃን ሰባት ጠፊኡን ብምልዮናት ግንዜብ ዝትመን ንብረት ነዲዱን። እቲ ዓሌታዊ ግጫት ብዘይ ንጹር ምክንያት እንደገና ኣብ ሞንጎ ሃደንደዎን በኒ ዓምር ተወለዑ፣ ጽንሕ ኢሉ ድማ ኣብ ውሽጢ እታ ብሓደ ጥቅላሊ ናዝር(ከንተባ) ትምራሕ ዝነበረት ቀቢላ ሃደንደዎ ለሒሙ ኣብ ክልተ ክፍላት

ከምትምቀል ተገብረ።ሐደ ካብቶም ቀንዲ ሓመስቲ ጉዳያት ዞባ ቀርኒ ኣፍሪቃ ብሓፋሻ፣ ጉዳይ ምብራቕ ሱዳን ድማ ብፍላይ ኮይኑ ዘሎ ምልካዊ ስርዓት ኢሳያስ ኣፍወርቂ እዩ። ከም ሕገም ተላገብ ኩለን ሃገራት ቀርኒ ኣፍሪቃ ኣብ ታሪኽን ተራኢዩ ዘይፍለጥ፣ ሕብረተሰባትን ብዓሌትን ሃይማኖትን ተገማሚዑ ኣብ ምጽጋኑ ዘሸግር ደረጃ ተበጺሑ፣ ኣብዚ እዞን እዚ ብህውከትን ደማዊ ኮኖትን ተናዊጸን ይርከባ። ስርዓት ህግደፍ ኣብ ክንዲ መነባብሮ እቲ ብሰንክ ሕግቕ ምሕደራኡ ብድኽነትን ሕግምን እና ተሳቀዩ ዝነብር ዘሎ ህዝቢ ኤርትራ ዘማሓይሽ፣ ገንዘብ ህዝቢ ንተቃዋምቲ ጎርባብቲ ሃገራት ኣብ ምዕጥቅን ምዕንግልን ዩባኸኖ ኣሎ። መንግስቲ ህግደፍ ኣብ ሶማሊን ጅቡቲን ኢትዮጵያን ንዝሳውሮም ዘሎ ውግኣት ከይኣኸሎ፣ ካብ ተስዓታት ናይዝሓለፈ ክፍለ ዘመን ኣትሒዙ ክሳብ'ዛ ዕለት'ዛ ብቐጥታ ይኹን ብተዘዋዋሪ መንገዲ ካብ ኣብ ጉዳይ ሱዳን ምትእታዎት ተቐጠቡ ኣይፈልጥን እዩ። ሎሚ ብፍላይ ኣብ ምብራቕ ሱዳን ድሕሪ ምዕላው ስርዓት ኣልበሺር ተኸሲቲ ንዘሎ ቀቢላውን ዓሌታውን ምስሕሓባት ክሳብ ደማዊ ኮኖት ንኸበጸሕ ስርዓት ህግደፍ ኣብ ምስዋሩ ዓቢ ተራ ከምዘለዎ ምንጭታት ኣብታ ሃገር ይሕብሩ።ብሰንክ ዝጸሰንሑ ጉዕዞይ ምሕደራ ስርዓት ኣልበሺር፣ ኣብ ምብራቕ ሱዳን ድሕሪ ምውዳቕ እቲ ስርዓት ዓቢይቲ ፖሊቲካዊ ሃገራት ተፈጠሮም። እቶም ከም ኮማውያን ኣማሓደርቲ ተቆጺሮም ብቐጥታ ብማእከላይ መንግስት ኣልበሺር ዝማሓደሩ ዝነበሩ መራሕቲ ቀቢላታት ነቲ ተፈጠሩ ዘሎ ሃገራት ክሸፍኑ ስለዘይኻኣሉ እቲ ፍሕፈሕን ምስሓሓባትን መለሱ ክገፍሕ ክኣሉ። እቲ ካልኣይ ገጽ ስርዓት ኢሳያስ ዝኾነ ስርዓት ኣልበሺር፣ ኣብ ምብራቕ ሱዳን ንኹሉ ሕብረተሰብ ናይቲ ዞባ ዝሓቁፍ ናጻ ፖሊቲካዊ ሰልፍታት ንከይፍጠር ዓቢ ተራ ነሩዎ እዩ። ካድራቲ ካብ ፖሊቲካዊ መድረኽ ኣብ ዝጠፍኡሉ ግዜ፣ ዝቆጸጸ ማእከላይ መንግስቲ ምስ ተሰኣነ፣ ብዘተፈለዩ ምክንያት ተሓቢኦም ዝነበሩ ጸገማት ሕብረተሰብ ኣብ ጽፍሑ ተቀልቂሎም ይርከቡ። ብፍላይ እቲ ብስወር መንገዲ ብናይ ደገ ሓይሊታት ክንሃሃር ዝጸነሑ ውሽጣዊ ግርጫታት ሕብረተሰብ ጥርዙ በጺሑ ኣብ ናይ ምንቲግ ደረጃ በጺሑ ከም ዘሎ ይፍለጥ። ንኹሉ እቲ ሕብረተሰብ ዝውክላ ሲቪላውያን ፖሊቲካውያን ሰልፍታት ኣብ መድረኽ ፍጻሜታት ብዘይ ምህላወን ውን ከምዚ ዘይንቡር ፖሊቲካዊ ባህርያት ክረኣ ኮሎ ካብ ትጽቢት ዋጺኢ ኣይኮነን። ኣብ ርእሲ እዚ ንጹር ፖሊቲካዊ መርገጺ ማራሕቲ ቀቢላታት ምብራቕ ሱዳን ዘይምህላወ ውን ነቲ ኩነታት መለሱ ኣብኣሱዎ ይኣርኩብ። ተዓዘብቲ ፖሊቲካዊ ኩነታት ምብራቕ ሱዳን ከም ዝትንትንዎ፣ ኣብ ውሽጣዊ ጉዳያት እቲ ከባቢ ዝግበር ዘሎ ናይ ግዳም ጣልቃ ምእታው ይትረፍ ኣብ መንጎ ቀቢላታት ዝረኣ ፍሕፈሕ፣ ኣብ ውሽጢ ሓንቲ ቀቢላ ከይተረፈ ሕግም ምፍንጫልን ምግንጻልን ኣስዲቡ ምህላወ ሓቂታት ኣብ ባይታ ይሕብሩ። ንኣብነት ኣብቲ ሺኽ ሱሌማን ዓለቢታይ (መንፈሳዊ ማራሕ ሃደንደዋ ወይ ሕዳረብ) ኣብ ከሰላ ንደገፍቲ ዘስምዖ መደረ ሕቡእ ፖሊቲካዊ ምልእኽቲ ዘማሓላልፍ እዩ ነሩ። ብተመሳሳሊ መልክዕ ከምዚ ዓይነት መደረ እዚ ኣብ ከተማ ሃያ (ምብራቕ ሱዳን) ብማራሕ(ናዝር) ቀቢላ ሃንደንደዋ ተሰማራ ነሩ። ንሱ፣ ኣብ መደረኡ ብዛዕባ ቀንዲ መትከላት፣ ናይቲ ብ2006 ኣብ ኣስማራ ዝተፈረመ፣ ውዕል ሰላም ምብራቕ ሱዳን ኣተኪሩ ተዛሪቡ። ካብቲ ተመሳሳሊ ትሕስቶ ዝነበሮም መደረታት ናይዞም ክልተ ተቀናቀንቲ መራሕቲ ሃደንደዋ እንርድኦ ነገር እንተሎ፣ ክለተኦም ብመንግስቲ ኢሳያስ ዝድገሩ ሙኽኖም እዩ። ምክንያቱ ሺኽ ሱሌማን ዓለቢ ቢታይ ካብቶም ሓደሰቲ ተጻውቲ ፖሊቲካ ምብራቕ ሱዳን ኮይኑ ኣሎ። ንሱ ካብ ቅድሚ ናጽነት ኣትሒዙ፣ ኣብ ኣንጻር ተሓኔ ዝቀንዎ ስላዎዊ ንጥፋታት ምስ ህዝባዊ ግንባር ይተሓባበር ከምዝነበረ እዩ ዝዝፍለጥ። ድሕሪ ናጽነት ውን ኣንጻር ስርዓት ኣልበሺርን ተቃውምቲ ኤርትራን ቀንዲ ስለዎዊ መርብብ ኮይኑ ይሰርሕ ድሕሪ ምጽናሕ፣ ኣብዚ እዞንዚ ናቲ ስርዓት ኣሰልጢኦ ኣብ ውሽጢ መሬት ኤርትራ፣ ኣብ ከባቢ ሳዋ ኣብ ትሕቲ ጽላል ስርዓት ህግደፍ ይንቀሳቀስ ኣሎ። ንባዕሉ ውን ኣብ ዝሓለፈ ቀረባ ኣዋርሕ ብግንዘብ ህዝቢ ኤርትራን ፓስፖርት ኤርትራ ናብ ሕቡራት እማራት ዓረብ ከይዱ ዝተሓከመ ኢሙን ኣገል ጋሊ ኢሳያስ ኣብቲ ዞባ ኮይኑ ኣሎ። ናዝር ሃደንደዋን ኣቦውንበር ጉባኤ ብጃን ዝኾነ ትርክ ውን ንሱ ዝድግፎ ግንባር ምብራቕ ሱዳን፣ ኣብ 2006፣ ኣብ ኣስመራ ውዕል ሰላም ምብራቕ ሱዳን ዝፈርመ እዩ። እዚ ውዕል እዚ ብስርዓት ህግደፍ ዝተዋሓሰ ኮይኑ ብምልኦም ብወገን ግንባር ምብራቕ ሱዳን ዝነበሩ ፈርምቲ ናይቲ ውዕል ብስላያ ስርዓት ህግደፍ ዝተመሰርሑ፣ ሕሉፍ ታሪኽ ፖሊቲካዊ ተመክሮ ዝገድሎም ተልመዴን ፖሊቲካ እዩም ነርም። ድሕሪ እቲ ውዕል ሰላም ከም ኣባላት መንግስቲ ሱዳን ኮይኖም ንረባሓ ስርዓት ህግደፍ ይሰርሑ ምንባርም ካብቲ ብዘይ ምቁራጽ ዝግበርዎ ዝነበሩ ርክባት ክንርዳእ ንኸእል። ስለዚ ኣብዚ እዞንዚ ብሰንክ ምትእታው ስርዓት ኢሳያስ ቀቢላ ሃደንደዋ ኣብ ክልተ ክፋላት ተመቐላ ኣላ።ሃደንደዋ (ሕዳረብ ኣብ ኤርትራ) ፣ ቅድሚ

ሕጂ፣ ብሓዳ ማራሒ(ናዝር) ተምራሕ ድሕሪ ምጽናሕ፣ ሎሚ ዓመት ብወልቀ መላሽ ኢሳያስ ዝተመረቐ ሓድሽ ዘይወግዓዊ ናዝር ቀቢላ ጅምላብ ዝኾነ ሹኽ ሱሌማን ዓሊ ቢታይ፣ ክልተ መሪሕነት ጌራ ኣላ። እቲ ብሃንደበት ኣብዚ እዋን እዚ ኣብ ማእከል ፍጽሎታት ናይቲ ዞባ ዝተቀልቀለ ኣልኣሚን ዳዉድ ዝተባሃለ፣ ፖሊቲካዊ መራሒ ቢሳ ማር ውን፣ ኣብቲ ንዓሰርተታት ኣሸሓት ደገፍቲ ኣብ ከተማታት ካርቲም፣ ካሳላ፣ ፖርት ሱዳን ዝሰምዖ መደረ ምስ ትሕስቶ መደረ ሱሌማን ዓሊ ቢታይ ዝመሳሰል ኮይኑ ብዝያዳ ኣብቲ ብማእከላይ መንግስት ዝግበር ዝነበረ ምግሃስ መሰላት ህዝቢ እቲ ዞባ ተዛሪቡ። ብዛዕባ ፖሊቲካዊ ድሕሪ ባይታ ኣልኣሚን ዳዉድ ብዙሕ ዝፍለጥ እኳ እንተ ዘየለ፣ ኣብዚ እዋን እዚ ኣባል መሪሕነት ናይቲ ብመንግስት ደቡብ ሱዳን ዝድግፍ ሰውራዊ ግንባር ሱዳን ከምዝኾነ እዩ ዝፍለጥ። ኣብ ትሕቲ ጽላል መንፈራርፈር ኢሳያስ ዝንቀሳቃሱ ሓደስቲ ፖሊቲካኛታት ምብራቕ ሱዳን እዞም ኣብ ላዕሊ ተጠቂሶም ዘለዉ ማራሕቲ ጥራሕ ኣይኮኑን። ብዙሓት ካብ ቀቢላታት ቢሳ ማርን ሓባብን ሃደንደዋን ዝውለዱ ፖሊቲካኛታት ኣብዚ ክንጠቕሶም ዘይካኣልና ኣባላት ግንባር ምብራቕ ሱዳን፣ ምስ ስርዓት ህግደፍ ብቀረባ ክሰርሑ ዝጸንሑን ዘለዉን ኮይኖም ኣብዚ እዋናዊ ጉዳያት ዞባኦም ብዝተፈላለዩ መልክዕ ኣብቲ መድረሽ ፍጻሜታት ኣቲኖም ኣለዉ። ምስዚ ዝተኣሳሰር ውን ኣብቲ ኣብ ጁባ፣ ዋና ከተማ ደቡብ ሱዳን ብዛዕባ ጉዳያት ምብራቕ ሱዳን ዝካየድ ዘሎ ዘተ ዘይተወከሉ እንዳታት ቀቢላ ሃደንደዋ ምእንቲ መሰሎም ብሬታዊ ቀልሲ ከበግሱ እጅግኦም ሰብሲቦም ከም ዘለዉ እዮም ሓቢርም። ንሳቶም ዘተ ጁባ ንምብራቕ ሱዳን ስለ ዘይውክል፣ ዘተ ናብ ኣስመራ ውይ ካርቲም ክቅይረሎም ይሓቲ ኣለዉ። ስለዚ ኣብቲ ኩሉ ፍጻሜታት ናይቲ ዞባ፣ ኣሰር ስምብራት ኣጸብዕቲ ወልቀ መላሽ ኢሳያስ ከም ዘሎ ካብ ማንም ክለወር ዘይክእል ኩነታት እዩ ዘሎ። ከምኡ ውን ወልቀ መላሽ ኢሳያስ ኣፍጠርቲ ብቲ ብሞንጎንጎት ኢትዮጵያን ወድብ ሕብረት ኣፍሪቃ ዝተፈጸመ ጽምብል ውዕል ምስግጋር ምሕደራ መንግስቲ ሱዳን፣ ኣብ ሞንጎ መስገጋሪ ውተሃደራዊ ባይቶ ሱዳንን ተቃዋምቲ ምንቅስቃስ ሓርነትን ለውጥን፣ ካልኣት መራሕቲ ጎርባብቲ ሃገራት ኣብቲ ሓጎስ ህዝቢ ሱዳን ዝኾነ ጽምብል ክሳተፋ ክለዉ፣ ንሱ ኣብ ሳዊ ምስ ገለ ኣባላት ተቃዋምቲ ምብራቕ ሱዳን ኮይኑ ብዝተፈለየ ዘመናዊ ኣጽዋር ዝዓጠቁ ሓደስቲ ተመረቕቲ ወተሃደራት ዝገበርዎ ወተሃደራዊ መርኢት ክዕዘብ ወዲሱ። ኢሳያስ፣ እቲ ብሞንጎንጎት ኢትዮጵያን ወድብ ሕብረት ኣፍሪቃ ዝተበጸሐ ውዕል ሰላም ደስ ስለ ዘይበሎ ናይ ኹራ መልእኽቲ ከምሕላልፍ ፈቲኑ። ንሱ ብነፍሱ ስኒትን ሰላምን ስለ ዘይፈቲ ኣብ ሳዊ ምስ ሸኽ ስሌማን ዓሊ ቢታይን ዑመር መሓመድ ጣህርን (ውተሃደራዊ መራሒ ሰራዊት ሃደንደዋ) ሸርሒታት ክኣልም ስለ ዝወዓለ ናይ ፋሉልነት ባህርያቲ ዝገልጽ ተግባራት ኣርእዩ። ዕላማ ምትእትታው ኢሳያስ ኣብ ጉድያት ዞባ ምብራቕ ሱዳን፣ ክንዮ ረብሓታት ሕብረተሰብ እቲ ዞባ እዩ። ተንተንቲ ከምዝግልጽዎ፣ ሕቡእ ዕላማ ወልቀ መላሽ ኢሳያስ ብስደት ኣብ ሱዳን ዝነበር ህዝቢ ኤርትራ ናብ ዓዲ ተመሊሱ ምዝንባል ዲሞክራራዊ ሚዛን ንኸይ ፍጠር ብኣጋ ንኤርትራውያን ስደተኛታት ብልሰሉስ ኣገባብ ኣብ ዘለዉዎ ንኸጣዩሱ ከም ዘለዎም ምግባር እዩ። እዚ ከኣ ምስ እቲ ዓጋዝያውያ ዓው ኢሎም ዓንገረር ዝብልሉ ቁሉእዕ ዕላማኦም ዝሰማማዕ ዕላማ ይመስል። ስለዚ እቲ ፍሉጥ ምልክታት ኣሰር ስብራት ኢድ ኢሳያስ ኣብ ኩሉ ግርጫት ናይቲ ከባቢ ተጋሂዱ ኣሎ። ንሱ ዕላምኡ ንምውቃዕ ኩሉ ዝካኣልን ዘይካኣልን ማላታት ዝጥቀም ሕደገኛ መራሒ እዩ። ንሱ ኣብ ዘመን ድሞክራሲ፣ ፍትሒ፣ ሕግን ናይ ግፍዕን ጭካነን ምስሊ ዝውክል ኣረመነ መራሒ ውን እዩ።

ሸፋ መ/ኑር

24/11/ 201